

Parashat: וַיְחִי Wajechi - En hij leefde

Moeder Rachél huilt over ons

Parashat Shevoea - Wekelijkse Schriftlezing

Torah: Bereshit/Genesis 47:28-50:26

Haftarah: Melachim alef/1 Koningen 2:1-12

B'rit haChadashah: Kefa alef/ 1 Petrus 2:11-17

"Joerishlem, Joerishlem, dat de profeten doodt, en degenen die naar jou werden uitgezonden heeft gestenigd. Hoe vaak heb ik jouw kinderen willen vergaderen zoals een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, maar je hebt het niet gewild. Zie, je huis wordt woest aan jou achtergelaten, want ik zeg je dat je me van nu af niet meer zal zien totdat je zegt: 'Gezegend is degene die in de Naam van MarJah komt!'" (Mattay/Mattheus 23:37-39 - Aramees)

1. Inleiding

De vervulling van het leven van Joseef wordt steeds meer zichtbaar na de verlossing die hij schenkt aan zijn familie. De familie van Joseef trekt op naar Mitzraijim (Egypte) om daar onder het gezag en de bescherming van hun koning (Joseef) te kunnen leven. Op het moment dat Ja'akov (Jisraeel) voelde dat hij niet lang meer te leven had riep hij zijn zoon Joseef..... hij vraagt hem een specifieke belofte te doen.

"Ja'akov leefde nog zeventien jaar in Egypte, zodat hij honderdzevenenveertig jaar oud werd. Toen het ogenblik van zijn dood naderde, liet Jisraeel zijn zoon Joseef roepen en zei hem: `Als ik een beroep mag doen op je genegenheid, zweer dan met je hand onder mijn heup dat je mij dit blijk van trouwe liefde zult schenken: begraaft mij niet in Egypte, maar laat mij rusten bij mijn vaderen. Je moet mij uit Egypte overbrengen en in hun graf begraven.' Hij antwoordde: `Ik zal doen wat u vraagt. Hij drong aan: `Zweer het mij.' Hij zwoer het hem en Jisraeel boog zich neer aan het hoofdeinde van het bed.'" (Bereshit/Genesis 47: 28-31)

Joseef moet zijn hand in de lies van zijn vader leggen en beloven dat hij zijn vader niet in Mitzraijim begraaft, hij wil bij zijn vaderen begraven worden. Ja'akov vraagt om een belofte te doen met de hand in zijn lies יָרֵךְ (*Jarek*) wat letterlijk 'zacht zijn' betekent. Het kwetsbaarste gedeelte van Ja'akov 'namelijk het geslachtsdeel' zijn nageslacht werd ingezet om de belofte aan Avraham, Jitschak en Ja'akov in werking te zetten. De belofte die Joseef maakte hield meer in dan enkel een belofte aan zijn vader. Het was het geloof van Jisraeel (Ja'akov) om terug te keren naar het beloofde land. Volgens Rashi zijn er drie redenen waarom Ja'akov aan Joseef vraagt hem te begraven bij Machpelah en niet in Mitzraijim.

1. Joseef was de enige persoon die in staat was om zijn vraag te verwezenlijken.
2. Hij wou de opstanding van de doden meemaken wanneer Mashiach kwam.
3. Ja'akov wilde niet dat men in Egypte een afgod van hem zouden maken.

Als onderkoning was enkel Joseef in staat om de vraag van zijn vader te verwezenlijken. Hij belooft dit te zullen doen waardoor het nageslacht van Ja'akov verzekert werdt om te kunnen bestaan. Zij zullen de opstandig van de doden meemaken, de doden in eretz Jisraeel zullen volgens de rabbijnse geschriften eerst opstaan. Rashi zegt het volgende: "*Volgens de Midrash herleven de doden in het heilige land eerst, zodra de Messias verschijnt, de andere doden herrijzen later*" (Rashi - Wajechi N.I.K, pagina 602). Het nageslacht van Ja'akov werd door de gedane belofte verzekert van het zien van de Mashiach. Daarom sneed Jisraeel zich af van afgoderij en verbond hij zich aan מַכְפֵּלָה Machpelah. Bij Machpelah (dubbel deel) waren zijn voorouders begraven, daar lag de zegen. In Mitzraijim was de afgoderij nadrukkelijk aanwezig. Aan deze afgoderij keerde Ja'akov de rug toe. Jesjahoe 51 helpt ons de keuze van Ja'akov nog beter te begrijpen.

"Luistert naar Mij, gij, die het heil achtervolgt, die Hashem zoekt, ziet op naar de rots, waaruit gij zijt gehouwen, en naar de groeve waaruit gij gegraven zijt. Ziet op naar Avraham, uw vader, en naar Sarah, die u heeft geboord; toen Ik hem riep, was hij immers alleen, maar Ik heb hem gezegend en vermenigvuldigd. Want Hashem bemoedigt Tsion, al haar puinhopen troost Hij; Hij maakt haar woestijn als een paradijs, haar dorre grond als een tuin van Hashem; vreugde en blijdschap zijn er te vinden, Luistert naar Mij, mijn volk, mijn natie, luistert naar Mij; want onderrichting gaat er van Mij uit en mijn recht is een licht voor de volken. In een oogwenk breng Ik mijn gerechtigheid nabij, mijn יְשׁוּעָה (Jeshi) verlossing verschijnt, met machtige arm doe Ik de volken recht wedervaren; de eilanden zien naar Mij uit en mijn arm is hun hoop. Heft uw ogen naar de hemel op, en ziet naar de aarde beneden: de hemel mag vervliegen als rook en de aarde als een kleed in flarden uiteenvallen, en haar bewoners dood vallen als muggen; maar mijn heil blijft eeuwig bestaan en mijn gerechtigheid laat zich niet uit het veld slaan. Luistert naar Mij, gij, die met gerechtigheid vertrouwd zijt, gij volk, dat mijn onderricht in het hart draagt; weest voor de hoon van mensen niet bevreesd, en laat u door hun smaad niet uit het veld slaan." (Jesjahoe/Jesaja 51:1-7)

De beloften die aan Avraham en Sarah gedaan waren gelden voor het gehele volk. Maar Avraham blijft de man waar Hashem mee begonnen is. Uit het geslacht van Avraham en Sarah zou de verlossing komen. Het woord יְשׁוּעָה (Jeshi) komt van dezelfde wortel als het woord en de naam יֵשׁוּעַ Yeshua. De komst van Yeshua is enkel door Avraham en zijn nageslacht waargemaakt. Ja'akov richtte zich op Avraham (Machpelah) en daarmee zag hij uit naar de verlossing van zijn nageslacht. Jesjahoe 51: 4 zegt letterlijk:

הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי וְלֹאֲוֹמֵי אֵלַי הֶאֱזִינוּ כִּי תוֹרָה מֵאֵתִי תֵצֵא וּמִשְׁפָּטַי לְאֹר עַמִּים אֲרָגִיעַ
Hakishiboe elai ami oeleoemi elai haäzienoe ki Torah m'iti tetze oe'mishpati l'or amim argia.

"Mijn volk luister aandachtig naar mij, mijn natie, leen mij je oor. De Torah vind zijn oorsprong in Mij, en mijn recht zal een licht zijn voor alle volkeren."

HaMashiach Yeshua is het licht van de wereld, hij is ontstaan uit HaShem Elohim (Spreuken/Misjlee 8). Door Mashiach is het licht van Hashem verspreid over alle volkeren. De duisternis uit Mitzraijim is door Mashiach verbroken, hij bevrijde zijn volk van de slavernij. Zijn licht schijnt nu in de gehele wereld. Als wij ons zicht gericht houden op Avraham zien wij Yeshua. Tehillim 40:8-9 zegt het volgende:

"Toen zeide ik: Zie, ik kom; in de boekrol is van mij geschreven. Ik heb lust, o mijn Elohim! om Uw welbehagen te doen; en Uw Torah is in het midden mijns ingewands." (Psalmen/Tehillim 40: 8-9/ Ivrim Hebreeën 10:7)

Yeshua verklaart zelf dat er in de boekrollen over hem geschreven staat. Als wij ons richten op de woorden van Elohim dan zien wij Yeshua (verlossing).

"En Hij zei tegen hen: Dit zijn de woorden die Ik tot u sprak toen ik nog bij u was, dat alles vervuld moest worden wat over Mij geschreven staat in de Torah van Moshe en in de (Nevaïem) Profeten en in de (Ketoëviem) Psalmen. Toen opende Hij hun verstand zodat zij de Schriften begrepen." (Loekas/Loeka 24:44-45)

Yeshua haalt hier de volgorde van de Tanach aan namelijk de Torah, Profeten en de geschriften. De hellenistische joden hielden een andere volgorde aan als de joden uit ertz Jisraeel. Yeshua opende de gedachten van de talmidim om deze geschriften te begrijpen. Mashiach werd geopenbaard aan hun. Joseef kende de beloften die aan zijn vaderen gedaan waren erg goed, ook hij vroeg (net als Ja'akov) aan zijn broers om een gunst. Hij had zijn zicht gericht op de woorden van HaShem die waren gedaan aan zijn Vaderen. Zijn oog was gericht op de verlossing van zijn broeders. Hij erkende dat hij één van Jisraeel was en dat hij fysiek in de galoet (verstrooiing) was.

"Daarna sprak Joseef tot zijn broers: `Ik ga sterven, maar eens toont Elohim zijn macht en leidt jullie van hier naar het land dat Hij onder ede beloofd heeft aan Avraham, Jitschak en Ja'akov. Joseef bezwoer de zonen van Jisraeel: `Als Elohim jullie zijn macht toont, dan moet je mijn gebeente van hier meevoeren.' Toen stierf Joseef, honderdtien jaar oud. Hij werd gebalsemd en in Egypte in een sarkofaag gelegd. "

(Bereshit/Genesis 50:24-26)

Yeshua zelf zegt dat hij in eerste instantie voor zijn eigen volk kwam. Hij zegt heel duidelijk in Mattay 15 dat hij voor Jisraeel gezonden is.

"Ik ben alleen naar de verdwaalde schapen van het huis van Isrā' yel gestuurd." (Mattay/Mattheüs 15:24 - Aramees)

De missie van Yeshua op aarde was gericht op zijn broeders, zijn dood en opstanding waren nodig om de ogen van zijn broeders te openen. Na de uitstorting van de Roeach haKodesh wordt het *besorah* pas uitgedeeld aan de goijim (heidenen/volkeren). Joseef had op dezelfde manier de verlossing van zijn volk op het oog. Hoewel hij leefde in Mitzraijim was zijn hart gericht op de verlossing van Jisraeel. Het hart van HaShem is gericht op de verlossing van Zijn volk. De mens en andere volkeren geeft Hij in plaats van hun leven.

מֵאַשֶׁר יִקְרָה בְּעֵינַי נִכְבְּדָהּ וְאֲנִי אֶהְבֵּתֶיהָ וְאֶתֶּן אָדָם תַּחְתֶּיהָ וְלֵאמֹים תַּחַת נַפְשָׁהּ

"Zo kostbaar zijt gij in mijn ogen, zo waardevol: Ik heb u lief. De (אָדָם – Adam) 'mens' geef Ik in uw plaats en volken in ruil voor uw leven." (Jesjahoe/Jesaja 43:4)

'Weest gericht op Avraham en zijn nageslacht want van daaruit komt de verlossing.

Verlossing komt uit de Jehoedim (Joden) dit plan is ongewijzigd'. Als Jisraeel zich verzameld in eretz Jisraeel is de verlossing (Yeshua) nabij. Zolang Jisraeel in de galoet (verstrooiing) leeft is er verdriet in de wereld. De ogen van Hashem zijn op zijn volk gericht.

2. Moeder Rachél huilt om haar kinderen

De dood van Rachél, Ja'akov en Joseef wordt behandeld in de parasha van deze week. Ja'akov en Joseef sterven beide met woorden van Elohim in hun mond. Zij waren gericht op de toekomstige verlossing van hun volk. Nog voor het moment dat Ja'akov sterft zegt hij in een gesprek met Joseef waar zijn moeder gestorven is en waar zij begraven is. Deze uitspraak doet hij in verband met de zegening van Efraïjim en Menassé zijn kleinkinderen.

"Toen ik uit Paddan-aram terugkwam, is je moeder Rachel mij in Kanaän dicht bij Efrat door de dood ontvallen; ik heb haar daar begraven aan de weg naar Efrat, dat is Beit Lechem." (Bereshit/Genesis 48:7)

Waarom wordt Rachél betrokken bij de zegen van Efraïjim en Menassé? Wat zegt haar dood over de toekomst van haar kinderen? Ja'akov's dood impliceerde de opstandig van de doden bij de komst van de Mashiach. De dood van Joseef impliceerde de terugkeer naar eretz Jisraeel en de verlossing van de galoet (verstrooiing). Onze rabbijnen leggen een connectie tussen de verstrooiing van Jisraeel en het verdriet van Rachél. Zij rouwt om het leed van haar volk. Jeremijahoe 31 is de kerntekst voor deze leer.

"Dit zegt HaShem: Hoor het klagten in Rama, het droeve geweest: Rachél schreit om haar kinderen en wil niet worden getroost, omdat ze er niet meer zijn. Dit zegt Hashem: Houd op met schreien, droog uw tranen. Er is uitkomst voor uw lijden - godsspraak van Hashem -: uw kinderen keren terug uit het land van de vijand." (Jeremijahoe/Jeremia 31:15-16)

Rashi zegt hierover in zijn commentaar op Bereshit 48:7:

"Maar gij moet weten , dat ik haar op bevel van een goddelijke uitspraak daar heb begraven, zodat zij een hulp zou zijn voor haar kinderen; wanneer Neboezaraddan hen in ballingschap voeren zal en zij daarlangs (Beit Lechem) trekken, zal Rachél op haar graf komen en wenen en smeken om erbarmen voor hen; want er is gezegd: Hoor het klagten in Rama, het droeve geweest enz. (Jer 31:15) en de heilige gezegend is Hij antwoordde: " Houd op met schreien, droog uw tranen. Er is uitkomst voor uw lijden - godsspraak van Hashem -: uw kinderen keren terug uit het land van de vijand. (Jer 31:16)" (Rashi – Wajechi N.I.K, pagina 608)

De verstrooiing van de b'nee Jisraeel brengt verdriet over Rachél, ze wil niet getroost worden. Als de b'nee Jisraeel in ballingschap werden meegenomen kwamen zij langs Rama (Beit Lechem) aangezien deze op de route lag van de tocht naar het land van ballingschap. Beit Lechem ligt feitelijk naast Jeroeshalajim. Rachel houdt haar kinderen in de gaten, zij kijkt op Jeroeshalajim uit.

De Zohar geeft een zeer interessante uitleg van de tekst uit Bereshit 48:7 en Jeremijahoe

31:15-16. Ten eerste zegt de zohar dat de terugkomst van de b'nee Jisraeel is als het terugkeren naar je echtgenoot. Ten tweede leert de zohar dat de verlossing van de b'nee Jisraeel reeds is vastgesteld. Het huilen van Rachél is de reden waarom Adonai zegt: "*uw kinderen keren terug uit het land van de vijand* (Jer 31:16)" Ten derde leert de Zohar dat het rouwen van Rachél verbonden is met de strijd in het einde der tijden. De doden (onder de b'nee Jisraeel) die zullen vallen staan bij de opstanding der doden weer op. De Mashiach zal dit bewerkstelligen als hij zich aan zijn volk openbaart. De laatste strijd brengt *kiddoesh HaShem* (Heiliging van de naam van G-d). De geest van Amelek (satan) wordt verslagen. Elohim zal dan regeren op de aarde.

"Toen ik uit Paddan-aram terugkwam, is je moeder Rachel mij in Kanaän dicht bij Efrat door de dood ontvallen (Bereshit 48:7). *Rabbi Abba opende de discussie door te zeggen: " Een stem wordt gehoor in Rama"* (Jeremijahoe 31:15) *deze woorden zijn aangevuld met: Dit zegt Hashem: Houd op met schreien, droog uw tranen. Er is uitkomst voor uw lijden - godsspraak van Hashem -: uw kinderen keren terug (lett 'zijn teruggekeerd) uit het land van de vijand (Jeremijahoe 31:16). Hij (Rabbi Abba) stelt: Zij zullen terugkeren 'in de toekomstige tijd' maar zij zijn reeds teruggekeerd. Nochtans is dit een belofte voor de toekomst, en daarom moet het zijn' en zij zullen terugkeren.* " (Zohar - Wajechi 81, pagina 50)

De terugkomst van de b'nee Jisraeel is door het huilen van Rachél vastgesteld. Dit gebeurt in de toekomstige tijd. Ja'akov zegent zijn zonen vlak voordat hij sterft. Voordat hij zijn zonen zegent zegt hij: "*Komt bij elkaar, ik ga jullie zeggen wat jullie wacht in de dagen die komen.* (Bereshit/Genesis 49:1). Ja'akov gebruikt twee opvallende hebreeuwse woorden : הַאֲסֵפוּ (h'asepoe) wat 'verzamel jullie' betekent en בְּאַחֲרֵי הַיָּמִים (b'acharit hajamim) wat 'de laatste dagen' betekent. Deze hint geeft Ja'akov Avinoe met oog op de toekomst. De verzameling van de b'nee Jisraeel in het de laatste dagen zal de verlossing van de b'nee Jisraeel bewerkstelligen. Jehoedah wordt gezegend met de belofte van de komende verlosser 'haMashiach'.

"De welp van een leeuw is Jehoedah; met roof ben je opwaarts gekomen, mijn zoon! Hij vlijt zich neer, hij ligt als een leeuw, als de koning der dieren; wie waagt hem te wekken? Van Jehoedah zal de scepter niet wijken, de staf niet verdwijnen tussen zijn voeten, totdat hij (Mashiach) verschijnt die hem voeren mag; hem (Mashiach) zijn de volken gehoorzaam. Aan de wijnstok bindt hij zijn ezels, aan de wingerd zijn edele volbloed; hij wast zijn gewaad in de wijn, in het bloed van de druiven zijn mantel. Zijn ogen zijn donkerder dan wijn, zijn tanden witter dan melk." (Bereshit/Genesis 49:9-12)

De heerschappij van Jehoedah zal pas verdwijnen nadat Mashiach zou komen en alle volkeren hem zullen gehoorzamen. Dit is een belofte voor de toekomstige tijd. Yeshua kan pas gaan regeren als hij (wederom) verschijnt aan zijn broers die zich (net zoals bij Joseef) rondom hem verzameld hebben. Hij zal terugkeren met een mantel gedrenkt in bloed (onschuldig bloed), om wraak te nemen op de volkeren die b'nee Jisraeel hebben onderdrukt en niet de juiste behandeling hebben gegeven. Daarna kan Yeshua regeren over de gehele wereld.

"Hij was gekleed met een mantel die in bloed was gedrenkt. Zijn naam is: het Woord van Elohim." (Hitgaloet/Openbaring 19:13)

Yeshua leert ons dat de volledige vergadering van de b'nee Jisraeel pas zou plaatsvinden als men zegt: ברוך הבא בשם יהוה (Baroech haba b'shem Adonai):

"Joerishlem, Joerishlem, dat de profeten doodt, en degenen die naar jou werden uitgezonden heeft gestenigd. Hoe vaak heb ik jouw kinderen willen vergaderen zoals een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, maar je hebt het niet gewild. Zie, je huis wordt woest aan jou achtergelaten, want ik zeg je dat je me van nu af niet meer zal zien totdat je zegt: 'Gezegend is degene die in de Naam van MarJah komt!'"
(Mattay/Mattheus 23:37-39 – Aramees)

HaMashiach is het doel van de laatste Alijah van de b'nee Jisraeel. De laatste generatie gaat hem ontmoeten als hij terugkeert op de olijfberg. Opvallend zijn de woorden van Yeshua die hij spreekt naar de dochters van Jeroeshalajim. Er waren een aantal vrouwen die om hem rouwde, maar Yeshua geeft de opdracht om te rouwen zoals moeder Rachél dit deed. De verstrooiing is een gevolg van de zonde van ons volk, enkel door rouw kunnen wij verlost worden.

"En Yeshua keerde zich tot hen en zei: "Dochters van Joerishlem, huil niet om mij maar om jullie zelf en om jullie kinderen. Want zie! De dagen komen waarin men zal zeggen: 'Gelukkig zijn de onvruchtbaren en de schoot die niet heeft gebaarde en de borsten die niet hebben gezoogd'. Dan zullen jullie tegen de bergen beginnen te zeggen: 'Val op ons!' En tegen de heuvels: 'Bedek ons!' Want als men deze dingen met vochtig hout doet, wat zal er dan met het verdorde [hout] gebeuren?" (Loeka/Loekas 23:28-31- Aramees)

Mashiach Yeshua heeft gedaan wat hij moest doen. Zijn dood en opstanding gaf de volledige vervulling van de belofte aan Avraham, Jitschak en Ja'akov. Door zijn daad kunnen de doden opstaan moeten alle volkeren voor Yeshua buigen.

*"En als zij die zijn gestorven niet zullen opstaan, dan is zelfs de M'shicha niet opgestaan!
En als de M'shicha niet is opgestaan, dan is jullie geloof zinloos en zijn jullie nog in jullie zonden. En [dan] zijn ook degenen die in de M'shicha zijn ontslapen al vergaan. En als alleen wij in dit leven op de M'shicha vertrouwen, zijn we het meest ellendig van alle mensen. Maar omdat de M'shicha nu uit het verblijf van de doden is opgestaan, is hij de vroege oogst uit degenen die slapen. En zoals door één mens de dood is gekomen, is door één mens de opstanding van de doden. Want zoals door Adam alle mensen sterven, zullen ook allen door de M'shicha leven."* (Konintaje alef/1 Korinte 15:16-22)

Yeshua bracht het leven! Wij moeten ons net zoals Ja'akov avinoe richten op de opstanding van de doden en de komst van de Mashiach. Wij moeten rouwen om alles wat de terugkeer van de b'nee Jisraeel tegenhoudt. Enkel in Jisraeel zullen wij onze Mashiach ontmoeten, bid voor de vrede van Jeroeshalajim. Zonder rouw is er geen vreugde!

"Jubel, dochter Tsion! Jisraeel, juich! Verheug en verblijd u met heel uw hart, dochter Jeroeshalajim! Hashem heeft uw vonnis tenietgedaan, Hij heeft uw vijanden weggejaagd. De koning van Jisraeel, Hashem, Hij is binnen uw muren: gij hebt geen kwaad meer te vrezen. Op die dag zal men tegen Jeroeshalajim zeggen: Vrees niet, Tsion; laat uw handen niet verslappen. HaShem, Eloheicha, is binnen uw muren, een reddende held. Hij zal opgetogen zijn van blijdschap om u en zijn liefde opnieuw laten blijken. Luidkeels roept Hij zijn vreugd om u uit." (Tsefanja/Sefanja 3:14-17)

שָׁבַת שְׁלוֹמַי – Shabbat Shalom
Rabbi Daniël Prins